

формі набутих (сукупних) у результаті минулих подій досягнень інтелектуальної праці (програмні засоби, технічні, технологічні, організаційно-структурні, інноваційно-продуктові, інформаційно-комунікаційні, управлінський досвід); по-друге, особистісний потенціал, який належить персоналу (знання, вміння, компетентність, творчі здібності, креативність).

Джерелом формування інтелектуального капіталу виступають інтелектуальні ресурси, які власне, і формують інтелектуальний потенціал, та містять три основні складові: інформаційні ресурси; професійно-особові якості співробітника; технології використовувати для отримання результату.

Сучасний досвід вказує, що інтегральним результатом реалізації інтелектуального потенціалу підприємств залізничного комплексу має стати створення інтелектуальних транспортних систем - невід'ємної частини інфраструктури залізничного комплексу, якій притаманні функції автоматизованого управління, інформування, обліку і контролю для забезпечення юридичних, фінансових, технологічних й інформаційних потреб учасників транспортного процесу, а також задоволення вимогам транспортної, інформаційної і економічної безпеки суспільства.

До пріоритетних напрямків розвитку інтелектуального залізничного транспорту відносять: створення інтелектуального потягу, інтелектуального локомотива, інтелектуальної вантажної станції, інтелектуальної системи диспетчерського управління рухом потягів, інтелектуальних вокзалів і ситуаційних центрів.

Мета впровадження інтелектуальних технологій на залізницях – зниження транспортних витрат населення, бізнесу, а також інтенсифікації економічних процесів, підвищення безпеки руху, поліпшення екологічної обстановки, зниження негативного впливу людського чинника на якість управління. Розвиток інтелектуального залізничного транспорту дозволяє більш ефективно використовувати існуючу мережу залізниць, рівномірно розподіляючи навантаження на інфраструктуру і підвищуючи технологічну, інформаційну, функціональну безпеку руху.

Важливим завданням на шляху розвитку інтелектуальних систем залізничного транспорту має стати ефективне управління відповідним потенціалом підприємств галузі, зокрема важливого значення набуває тісна співпраця з науково-дослідними установами, підвищення професійної підготовки працівників галузі, залучення інвесторів для реалізації проектів створення інтелектуальних систем.

УДК 330.3:658.7(477)

РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ФОРМУВАННЯ ЄДИНОЇ МАКРОЛОГІСИЧНОЇ СИСТЕМИ

Толстова А.В., к.е.н., ст.викладач (УкрДАЗТ)

В сучасних умовах глобалізації та формування єдиного економічного й суспільного простору, які супроводжуються посиленням економічної інтеграції країн, поглибленням міжнародного поділу праці, науково-технічним прогресом, лібералізацією торгівлі, транснаціоналізацією, досягненням глобальної єдності в оцінці ринкової економіки та системи вільної торгівлі, стрімким розвитком фінансових ринків та формуванням глобалізованих соціокультурних особливостей розвитку суспільства відбувається руйнування усталених стереотипів світового лідерства, держави як інституційного органу, направлено на захист соціально-економічних інтересів свого народу.

Негативний вплив глобалізаційних процесів на економіку України посилюються за рахунок впровадження незбалансованої та неефективної системи державного управління, реалізації непослідовних реформ, які мають галузевий характер, неузгодженість структурних пріоритетів та призводить до зниження рівня економічного розвитку України, деградації промислового потенціалу, зростання зовнішнього боргу, бюджетного дефіциту, що поглиблює економічну, політичну та соціальну кризи в країні. Вихід України на траєкторію економічного розвитку, посилення в цьому процесі ролі держави потребує перегляду системи регулювання, форми взаємодії всіх елементів економіки.

Економіку України слід розглядати як єдину макроекономічну систему, основними ланками якої, є галузі, що формують матеріальну сферу виробництва, а саме: промисловість, сільське господарство, будівництво, транспорт, зв'язок, торгівля та пов'язані з ними невиробничі види діяльності: фінансування, кредитування, банківська діяльність та інші.

Одним із інструментів формування макроекономічної системи, в аспекті відтворення коопераційних зв'язків та виробництва високотехнологічної продукції, є створення територіально-промислових кластерів, до складу яких повинні увійти промислові підприємства (зокрема, підприємства металургійного, енергетичного, машинобудівного комплексів, підприємств транспортного машинобудування, приладобудування, виробництва металоріжучих інструментів, металоконструкцій) та підприємства, які концентрують в собі інноваційний, інтелектуальний та інформаційний потенціали як

регіонів, так і країни в цілому. Об'єднання таких підприємств в єдину логістичну систему дозволить раціоналізувати систему управління матеріально-технічними потоками, мінімізувати витрати, підвищить інвестиційну привабливість підприємства, що, в свою чергу, сприятиме модернізації виробництва, створенню якісної високотехнологічної продукції конкурентоспроможною на міжнародному ринку.

Перехід до розвитку економіки на основі формування єдиної макрологістичної системи дозволить побудувати ефективну, конкурентоспроможну економіку, ланки якої будуть розвиватися збалансовано. Для цього в першу чергу необхідно створити систему державного регулювання економіки країни, яка базуватиметься на таких принципах управління як:

- системність та комплексність, які вимагають управління процесами у взаємозв'язку, взаємодії та узгодженості етапів розвитку складових економіки країни;
- широке використання інформації та сучасних методів моделювання в управлінні;
- координація та інтеграція активних секторів економіки;
- організація обліку витрат та управління матеріальними потоками;
- моніторинг надійності та якості функціонування складових економіки країни;
- адаптація державного управління до тенденцій економічного розвитку країни.

УДК 656.078(477)

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Устенко М.О., к.е.н., ст.викладач (УкрДАЗТ)

На сьогоднішній день транспортний сектор України – це значний і важливий сегмент для економіки країни, адже ефективна та злагоджена робота цілої транспортної системи являється рухомою силою для загального розвитку країни. Однак, існуюча конкуренція на ринку транспортних послуг, вимагає все нових підходів до розвитку транспортних відносин, створенню нових технологій та підвищенню якості послуг. Відсутність централізованого управління не дає можливості для комплексного розвитку всіх видів транспорту, а також складського, термінального та інших видів господарства.

Транспорт являється найважливішою та найпотужнішою галуззю будь-якої країни світу. Значення транспорту для будь-якої країни винятково велике. Він виконує в державі важливі економічні, оборонні, соціально-політичні й культурні функції. Економічна роль транспорту

полягає, насамперед, у тому, що він є органічною ланкою кожного виробництва, проводить безперервну й масову доставку всіх видів сировини, палива й продукції з пунктів виробництва в пункти споживання, а також здійснює поділ праці, спеціалізацію й кооперацію виробництва. Без транспорту неможливе раціональне розміщення виробництва, освоєння нових територій і природних багатств.

Транспортний комплекс України поєднує в собі різні види транспорту, такі як: морський та річковий, автомобільний, залізничний, авіаційний, трубопровідний. Кожен з них має свою специфіку. Основний обсяг перевезень

вантажів здійснюється залізничним, автомобільним та трубопровідним видами транспорту. А такі види транспорту, як морський, річковий та авіаційний займають останні місця.

Рівень розвитку транспортної системи держави - одна з найважливіших ознак її технологічного процесу. За умови інтеграції до європейської та світової економіки, потреба у високо розвинутій транспортній системі дедалі посилюється - вона має стати базисом для ефективного входження України до світового співтовариства та зайняти в ньому місце, яке б відповідало рівню успішної держави.

Сучасною тенденцією розвитку ринку транспортних послуг, що поєднує інтереси всіх учасників ринку, є аналіз зовнішньоторговельної діяльності країни. Головний чинник який впливає на розвиток транспортної системи України – це здійснення експортних та імпортних операцій на міжнародному ринку.

Більшість проблем виникли від непропорційного розвитку транспортних та логістичних послуг. На сьогоднішній день, в Україні відсутня будь-яка стратегічна програма або державна система регулювання транспортно-логістичної галузі. Держава не бере участь ні в плануванні галузі, ні в розвитку інфраструктури, ні в будівництві логістичних об'єктів загальнодержавного значення, терміналів, мультимодальних центрів тощо.

В загалом, основа транспортної політики країни повинна бути направлена на вирішення основних проблем транспортного сектору та на створення комплексу логістичних центрів по всій країні з організаційно-економічними, фінансовими і нормативно-правовими механізмами для залучення великих інвестицій, необхідних для формування транспортної мережі та розвитку виробничої, логістичної і соціальної інфраструктури.

Організація перевізного процесу повинна базуватися на організаційно-

технічній і технологічній взаємодії різних видів транспорту, широкому розвитку мультимодальних, інтермодальних та комбінованих перевезень вантажів, заснованих на логістичних